

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Carel Stolker en Economie in Leiden

Goudswaard, K.; Caminada, K.; Sombroek-van Doorm, M.; Leun, J. van der; Ellian, A.; Boom, W. van

Citation

Goudswaard, K., & Caminada, K. (2021). Carel Stolker en Economie in Leiden. In M. Sombroek-van Doorm, J. van der Leun, A. Ellian, & W. van Boom (Eds.), *Cum Suis: Vriendenboek Carel Stolker* (pp. 315-318). Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3464007>

Version: Publisher's Version
License: [Leiden University Non-exclusive license](#)
Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3464007>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

CAREL STOLKER EN ECONOMIE IN LEIDEN

Kees Goudswaard en Koen Caminada¹

Je hebt mooiweer- en slechtweerbestuurders. Carel Stolker is het allebei. Hij begon in slecht weer. Kort na de eeuwwisseling kwam hij als vicedecaan met de portefeuille onderzoek in het bestuur van de Faculteit der Rechtsgeleerdheid. Dat was een moedige stap, want de faculteit stond er niet goed voor, zowel bestuurlijk als financieel. Ook de nieuwe onderwijsstructuur BaMa moest worden ingevoerd – curriculumwijzigingen zijn altijd majeure operaties. Een reorganisatie bleek onvermijdelijk. Onder de ervaren leiding van bestuurlijk zwaargewicht Theo Quené, met Carel als medeverantwoordelijke, heeft inderdaad een reorganisatie plaatsgevonden, waarbij ongeveer een kwart van het wetenschappelijk personeel de faculteit heeft moeten verlaten. Dat was ongekend voor onze faculteit en voor alle betrokkenen enorm ingrijpend. Maar het heeft geholpen, want daarna heeft de faculteit krachtig de weg naar boven ingeslagen. Een uitstekend bestuur, financiën die op orde werden gebracht en een verhuizing naar het KOG gaven nieuw elan. Na een interim-periode met Hans Blok als decaan heeft Carel in 2005 zelf het decanaat op zich genomen en tot 2011 de faculteit geleid en weer tot groei en bloei gebracht.

Deze ontwikkelingen op facultair niveau worden mooi weerspiegeld door de ontwikkelingen bij een van de afdelingen in de faculteit: de Afdeling Economie. Voorafgaand aan de facultaire reorganisatie had de afdeling onder leiding van Victor Halberstadt zelf al een kleine reorganisatie doorgevoerd. Drie kleine secties, algemene economie, openbare financiën en internationale economie werden afgeslankt en samengevoegd tot één afdeling. Ondergetekenden mochten de leiding van de nieuwe afdeling (en van het nieuwe departement Fiscale en Economische Vakken) op zich nemen. De facultaire reorganisatie vormde een serieuze bedreiging, want als ‘niet-kernvak’ sta je logischerwijze wat meer onder druk in tijden van krimp. Maar we hebben die periode goed doorstaan en zijn daarna, net als de faculteit, tot groei en bloei gekomen. Waar we met elf medewerkers uit de reorganisatie zijn gekomen heeft de afdeling in 2020 43 medewerkers. In de tussentijd heeft de afdeling meerdere nieuwe opleidingen of tracks opgezet, waaronder in onze faculteit de afstudeerspecialisatie Recht en Economie en enkele opleidingen in Den Haag, waarover later meer. De afdeling speelt een leidende rol in een van de facultaire onderzoeksprogramma's

1 Werkzaam bij de afdeling Economie.

'Hervorming van Sociale Regelgeving', dat zeer goede beoordelingen heeft gekregen in recente visitaties. Er werd gedurende deze periode zo'n € 7 miljoen aan externe onderzoeksubsidies binnen gehaald. Een en ander heeft ertoe bijgedragen dat Leiden University inmiddels op plaats 23 staat van de World University Rankings on Social Policy 2020, of op plek 1 als we ons beperken tot de universiteiten in landen van de Europese Unie.

Dit alles was niet gelukt zonder de steun van Carel. Hij is altijd voorstander geweest van een brede multidisciplinaire aanpak in onderwijs en onderzoek. In de faculteit stimuleerde hij verbindingen tussen de rechtswetenschap en andere disciplines, waaronder economie. In zijn boek *Rethinking the Law School* stelt hij:

"I know of few disciplines with as many perfectly natural relations with other disciplines as the legal discipline."

En:

"Another relative newcomer, but now entirely settled into the university curriculum is the field of law and economics. Law, considered as a set of social rules, is partly a behavioural science in which notions of efficiency play important roles."²

Vanuit de Afdeling Economie hebben we steeds geprobeerd om zo goed mogelijk invulling te geven aan deze strategie, door middel van onderwijs waarbij Recht en Economie worden gecombineerd en onderzoek in samenwerking met juristen en sociale wetenschappers plaatsvindt. Verder is Carel altijd voorstander geweest van een versterking van de empirische component in het juridisch onderzoek. Hij schrijft daarover:

"Empirical research in legal scholarship is still relatively rare, even though it may be relevant in every single field of the legal discipline. Stimulating the awareness for empirical verification of what doctrinal researchers do is of great importance to legal scholarship (...)."³

Ook daar heeft de Afdeling Economie een steentje aan proberen bij te dragen, onder meer door middel van onderwijs over empirische methoden aan PhD-studenten in de faculteit. Empirisch onderzoek is immers in de economische wetenschap, net als onder meer bij criminologie, gemeengoed. Ondergetekenden hadden ook een kort lijntje met Carel als het ging om de financiën van de faculteit. Juristen hebben daar soms wat minder affiniteit mee. Als leden van de Commissie Planning en Begroting hebben wij met veel plezier gedurende vele jaren meegedacht over het financiële reilen en zeilen van de faculteit.

2 C. Stolker, *Rethinking the Law School. Education, Research, Outreach and Governance*, Cambridge: Cambridge University Press 2014, p. 109-110.

3 Stolker 2014, p. 226.

Als economen nemen we in Leiden een enigszins bijzondere positie in. Er is immers geen Economische Faculteit aan de Universiteit Leiden. Dat is aan de ene kant opmerkelijk, omdat het de enige grote discipline is die Leiden (nog) niet aanbiedt. Aan de andere kant is het ook begrijpelijk, aangezien er binnen een straal van slechts zestig kilometer maar liefst vier universitaire opleidingen economie zijn (Rotterdam, Utrecht en twee in Amsterdam). Maar in Leiden zijn er wel diverse opleidingen waarin ook economievakken worden gegeven. De Afdeling Economie verzorgt inmiddels 55 vakken waarin jaarlijks circa 4.500 vakstudenten worden bediend. Dat is naast Rechten (de eerdergenoemde specialisatie Recht en Economie) het geval bij Bestuurskunde, Politicologie, Leiden University College en Security Studies, zowel op het niveau van Ba, Ma, Advanced als Graduate. Tijdens het rectoraat van Carel zijn we, mede daartoe gestimuleerd door het college van bestuur, samen met Bestuurskunde twee nieuwe opleidingen gestart in Den Haag: de bachelor Economie, Bestuur en Management en de master *Economics and Governance*. De combinatie met andere wetenschappen is dus een duidelijke niche van economie in Leiden.

Een ander accent van de Afdeling Economie in Leiden is het streven naar maatschappelijke relevantie van ons werk. Dat komt om te beginnen tot uitdrukking in het onderwijs dat we geven. Typerend daarvoor is de Minor Economie en Beleid die we aanbieden, tot nu toe in Leiden, maar met ingang van academisch jaar 2020/2021 ook in Den Haag. Het komt ook tot uitdrukking in ons onderzoek, waarin we niet alleen mikken op hoogwaardige internationale artikelen, maar ook op beleidsrelevante en meer toegankelijke publicaties. Ten slotte proberen we onze kennis ook in te zetten voor beleidsadvieswerk op sociaaleconomisch terrein. We voelen ons daarin erg gesteund door Carel, die bijvoorbeeld in zijn rede bij de opening van het academisch jaar 2016-2017 opmerkte:

“Zo kijk ik met bewondering naar het onderzoek van onze Leidse economen als het gaat om een opbouw van een duurzaam pensioen- en sociale zekerheidsstelsel. Een hoogst gepolitiseerd onderwerp waar de kennis en rust van wetenschappers van grote waarde is. Economen, denkt u, hebben ze die ook in Leiden? Jazeker, en hele goeie ook: zij doceren zowel in Leiden als in Den Haag.”⁴

Wat brengt de toekomst? Zowel het college van bestuur als het bestuur van de Faculty of Governance and Global Affairs hebben de wens uitgesproken om het economieonderwijs in Den Haag verder te versterken, waarbij gedacht wordt aan een focus op de publieke sector. De Afdeling Economie zal daar graag invulling aan geven. Daarbij kan ook worden gedacht aan de ontwikkeling van een zelfstandige bachelor en master, al dan niet in samenwerking met de economen van de Erasmus Universiteit. De gedachten gaan in dat verband niet uit naar een vijfde ‘gewone’ economieopleiding in de regio. Wij zouden willen

4 Beschikbaar via universiteitleiden.nl/binaries/content/assets/algemeen/oaj16-speech-rector-magnificus.pdf.

vasthouden aan de niche van de Leidse economen: beleidsgericht en een combinatie met andere wetenschapsgebieden, met name rechtsgeleerdheid en sociale wetenschappen. We blijven daarover graag in gesprek met Carel, want er is niemand die beter weet wat een verstandige strategie is voor de economen van de Universiteit Leiden!